

Autoriteit Consument en Markt
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 19
9700 MA Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 91 11
F (050) 521 19 99
E communicatie@gasunie.nl
Handelsregister Groningen 02029700
www.gasunie.nl

Datum
24 april 2020

Doorkiesnummer

[REDACTED]

Ons kenmerk
CG 20.18

Uw kenmerk
ACM/19/036168

Onderwerp
Input Gasunie consultatie leidraad netwerkbedrijven en
alternatieve energiedragers

Geachte heer, mevrouw,

Op 24 maart jl. ontvingen wij uw uitnodiging om te reageren uw concept 'Leidraad
netwerkbedrijven en alternatieve energiedragers'. In de bijlage treft u de reactie van
Gasunie aan.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, maar zijn natuurlijk beschikbaar
voor eventuele vervolgvragen.

Hoogachtend

[REDACTED]

Company Secretary & Head Government Affairs

Bijlage: Reactie Gasunie op concept 'Leidraad netwerkbedrijven en alternatieve
energiedragers' ACM

*Bijlage: Reactie **Gasunie op concept 'Leidraad netwerkbedrijven en alternatieve energiedragers' ACM***

1 INLEIDING

1.1 Hierbij geeft N.V. Nederlandse Gasunie ("Gasunie") – mede namens haar groepsvennootschappen – haar reactie op de conceptleidraad die ACM heeft **opgesteld over activiteiten van netwerkbedrijven met betrekking tot 'alternatieve energiedragers'**¹ zoals waterstof, biogas, warmte en koude (de "Concept-leidraad").

1.2 Gasunie onderschrijft ten eerste het belang van de energietransitie en de rol die alternatieve energiedragers daarin spelen. Daarbij onderschrijft Gasunie ook de onderkenning van ACM dat netwerkbedrijven daarin een (belangrijke) rol kunnen en mogen spelen, naast (andere) marktpartijen. Alleen wanneer én netwerkbedrijven én marktpartijen hun rol vervullen kan de energietransitie worden verwezenlijkt. Ook sluit Gasunie zich erbij aan dat duidelijkheid over de rollen van partijen en het wettelijke kader van groot belang zijn en dat het goed is om ACM's visie hierover te kennen.

1.3 Tegelijkertijd heeft Gasunie wel zorgen over de invulling die ACM geeft aan bepaalde wettelijke begrippen in de Concept-leidraad. De uitleg die ACM geeft, strookt in onze opvatting niet helemaal met de wet en wetsgeschiedenis en het Europese kader en leidt daarmee mogelijk tot verwarring of onnodige beperking. Ook zou het goed zijn als ACM duidelijk is over de betekenis en juridische status van de Concept-leidraad. Gasunie verzoekt ACM dan ook om de Concept-leidraad te verduidelijken en doet daartoe enkele suggesties.

1.4 Gasunie zet haar reactie uiteen aan de hand van de volgende (hoofd-) thema's:

- juridische status van de Concept-leidraad (paragraaf 3);
- invulling van het begrip "beheer", de introductie van het begrip "exploitatie" door ACM en vaste/variabele vergoeding (paragraaf 4, dit is de kern van de Concept-leidraad en de reactie van Gasunie daarop);
- de zinsnede over het begrip "productie" (paragraaf 5), en
- verduidelijken van begrip "ter beschikking stellen" (paragraaf 6).

¹ "Alternatieve energiedragers" is geen term die in de Gaswet of Elektriciteitswet voorkomt.

- 1.5 Voorafgaand aan de bespreking van de inhoudelijke (hoofd-)thema's maakt Gasunie nog enkele inleidende opmerkingen over haar algemene rol binnen de energietransitie (paragraaf 2). Het geheel wordt afgerond met een conclusie (paragraaf 7), inclusief een beantwoording van de concrete vragen van ACM.

2 ALGEMENE ROL GASUNIE BINNEN ENERGIETRANSITIE

- 2.1 Met deze leidraad wil ACM extra duidelijkheid bieden over de activiteiten die netwerkbedrijven mogen ontplooiën met alternatieve energiedragers. Het gaat hierbij nu enkel om het *huidige* wettelijke kader en de uitleg die ACM hieraan geeft en niet over de toekomstige rollen van netwerkbedrijven.
- 2.2 Om haar opmerkingen in het juiste perspectief te plaatsen, voegt Gasunie graag toe dat zij ook zelf – net als ACM - haar rol ziet als markt*faciliterend*. Gasunie wil mogelijk maken dat de markt zijn werk kan gaan doen binnen de energietransitie en wil marktwerking aanjagen. De rol van Gasunie in de energietransitie – die ook aansluit bij het huidige wettelijke kader – is complementair, en vaak zelfs randvoorwaardelijk voor de energietransitie.
- 2.3 Om dit concreter te maken: ook nu biedt Gasunie infrastructuurfaciliteiten aan voor marktpartijen. Hierdoor hebben marktpartijen toegang tot faciliteiten die essentieel zijn om volledig mee te kunnen spelen op de markt. Zo beheert GTS het landelijk gastransportnet (en zorgt voor kwaliteitsconversie), verzorgt EnergyStock gasopslag voor marktpartijen en worden via onze participatie in Gate terminal faciliteiten geboden aan marktpartijen om LNG na hervergassing als gas op de markt te brengen². Gasunie doet dit alles op non-discriminatoire wijze, ten behoeve van de gehele markt: *open access* en tegen marktconforme tarieven en voorwaarden. Deze rol zal Gasunie op dezelfde wijze vervullen tijdens de energietransitie.
- 2.4 Gasunie realiseert en beheert de noodzakelijke – en vaak kostbare en alleen op grote schaal te ontwikkelen – infrastructuur en faciliteiten ten behoeve van de markt. Gasunie neemt daarbij geen belang in de commodity (de 'moleculen') zelf of in de waarde daarvan en wordt daarvan geen eigenaar. Gasunie is geen producent/handelaar/leverancier of anderszins zelf actief ten aanzien van de commodity: zij is een netwerkbedrijf, met onder andere een netbeheerder als dochteronderneming.

² Voor de goede orde: uiteraard bestaan er tussen deze activiteiten binnen de Gasunie-groep (zoals transport, opslag en LNG-faciliteiten) wel relevante verschillen, onder meer wat betreft het geldende regelingskader.

De activiteiten van EnergyStock en Gate terminal zijn expliciet wettelijk toegestaan, en in het geval van GTS betreft het zelfs een wettelijke taak.

- 2.5 De rollen die Gasunie voor zich ziet bij alternatieve energiedragers – en die binnen het huidige wettelijke kader ook mogelijk zijn gemaakt – zijn vergelijkbaar met de rollen die Gasunie bij gas vervult: wèl een rol (inclusief beheer) in infrastructuur, opslag en conversiefaciliteiten ten behoeve van marktpartijen en dat op basis van open access, non-discriminatoire, zonder belang in de 'moleculen' zelf en zonder marktpartijen voor de voeten te lopen. Gasunie kan daarbij juist een rol vervullen om de mogelijkheden en voordelen van alternatieve energiedragers breed ten goede te laten komen aan de hele markt, in plaats van alleen aan grote spelers die **(hoofdzakelijk) opkomen voor hun eigen belang. Via Gasunie's open-access** infrastructuur krijgen ook kleinere, industriële en/of nieuwe spelers toegang tot transport, opslag en conversie van alternatieve energiedragers en kunnen makkelijker schaalvoordelen worden gerealiseerd.
- 2.6 Gasunie werkt bij vrijwel al haar energietransitie-activiteiten nauw samen met marktpartijen. Gezamenlijk zijn diverse initiatieven ontwikkeld om de energietransitie verder te brengen. Het huidige wettelijke kader doet daaraan recht en moet ook tegen deze achtergrond worden geïnterpreteerd.

3 JURIDISCHE STATUS LEIDRAAD

- 3.1 Voordat Gasunie ingaat op de inhoud van de Concept-leidraad is van belang om stil te staan bij de juridische status van de beoogde leidraad. De Concept-leidraad is daarover nog onvoldoende duidelijk.

Leidraad is niet juridisch bindend

- 3.2 Met de beoogde leidraad gaat ACM uitleg geven aan de wet, zoals gewijzigd met de Wet voortgang energietransitie ("VET"). ACM heeft bepaalde toezichthoudende bevoegdheden. Daarom kan het nuttig zijn om te weten hoe ACM de wet leest. De wet blijft echter leidend. De leidraad is niet bindend, althans: als hij de status heeft van een beleidsregel bindt hij hooguit ACM zelf. Uiteindelijk is het aan de rechter om de wet uit te leggen.
- 3.3 Dit voor derden niet-bindende karakter blijkt nog niet duidelijk uit de Concept-leidraad. Dit kan, onbedoeld, leiden tot misverstanden.

Duidelijk onderscheid tussen wat wettelijk geldt en wat ACM wenselijk vindt

- 3.4 Daarnaast geldt dat de Concept-leidraad niet is beperkt tot uitleg van het wettelijke kader, maar ook opmerkingen bevat over wat ACM *wenselijk* acht, c.q. hoe zij iets ziet.

3.5 Ter illustratie wijst Gasunie onder meer op de volgende passages (onderstreping toegevoegd):

- "*De ACM geeft de voorkeur aan een vaste beheervergoeding.*"; en
- "*Ook de omzetting van gas of elektriciteit naar een alternatieve energiedrager ziet de ACM als productie. Installaties die worden ingezet voor een dergelijk conversieproces ziet de ACM dus als productie-installaties.*".

3.6 Dit kan (onbedoeld) verwarrend werken, omdat ACM in de rest van de Concept-leidraad wel het wettelijke kader uitlegt. Vanzelfsprekend kan het ook nuttig zijn om de voorkeuren van ACM te kennen, maar daarbij is wel goed te verduidelijken dat dit voorkeuren zijn, geen uitleg van het geldend recht (en dat onderscheid zichtbaar te maken).

3.7 In dit kader vraagt Gasunie zich af hoe zij de kwalificatie van ACM dat wat netwerkbedrijven mogen "beperkt" is of zou moeten zijn, moet lezen. Het klopt dat de wetgever een zekere beperking heeft willen aanbrengen in de toegestane activiteiten van netwerkbedrijven. Dit heeft de wetgever in de bepalingen in VET gedaan. Voor zover ACM zou bedoelen dat deze bepalingen ook nog eens beperkt zouden moeten worden uitgelegd, klopt het niet met het wettelijke kader en is er sprake van een 'dubbele' beperking die de energietransitie niet ten goede komt. Gasunie verzoekt ACM om te verduidelijken dat het niet haar bedoeling is om de beperkende bepalingen ook nog eens beperkt uit te leggen.

Wel of niet status als beleidsregel

Tot slot is ten aanzien van de juridische status goed om te weten of de uiteindelijke leidraad moet worden gezien als wetsinterpreterende beleidsregel in de zin van artikel 1:3, lid 4 Awb³. Dat heeft namelijk gevolgen voor de juridische betekenis hiervan. Artikel 4:84 ev. Awb verbindt aan de status van een beleidsregel namelijk juridische consequenties, in het bijzonder voor de binding van het bestuursorgaan, niet voor de binding van derden. Gasunie verzoekt ACM om te verduidelijken of de uiteindelijke leidraad wel of niet een beleidsregel in de zin van de Awb betreft.

4 INVULLING BEHEER / "EXPLOITATIE"

4.1 Ten aanzien van de *inhoud* van de Concept-leidraad is het cruciale punt wat er onder "aanleg en beheer" valt. Zoals ACM immers aangeeft is op meerdere punten in VET opgenomen dat netwerkbedrijven activiteiten van aanleg en beheer mogen verrichten.

³ Lees: "*een bij besluit vastgestelde algemene regel, niet zijnde een algemeen verbindend voorschrift, omtrent (...) de uitleg van wettelijke voorschriften bij het gebruik van een bevoegdheid van een bestuursorgaan.*"

De uitleg die ACM geeft aan "beheer" – en aan "exploitatie" – een term die niet voorkomt in de tekst van artikel 10d Gaswet en 17c Elektriciteitswet - is wat Gasunie betreft niet juist en leidt tot onvoorziene, onnodige en onwenselijke beperkingen. Gasunie verzoekt ACM om deze passages nog eens kritisch tegen het licht te houden en doet hierbij voorstellen voor een duidelijke afbakening.

"Geen commercieel belang"-stelling is juridisch onjuist

4.2 ACM stelt dat het netwerkbedrijf wel productie- en opslaginstallaties voor alternatieve energiedragers mag *beheren*, maar deze niet mag *exploiteren*, wat onder andere betekent dat het netwerkbedrijf geen (commercieel) belang mag hebben bij de productie of het verlenen van opslagdiensten, aldus ACM⁴. In de Concept-leidraad is onder meer opgenomen (onderstreping toegevoegd)⁵:

- *"Ten aanzien van productie- en opslaginstallaties is de belangrijkste vuistregel dat het netwerkbedrijf geen financieel of commercieel belang mag hebben bij de productie van of het verlenen van opslagdiensten voor alternatieve energiedragers."*;
- *"Indien een netwerkbedrijf een installatie in beheer heeft, moet er een exploitant zijn die onafhankelijk van het netwerkbedrijf zorgt voor de daadwerkelijke productie of opslag en daarmee dus het commerciële risico hiervoor draagt;"*
- *"Het netwerkbedrijf mag geen belang hebben bij de productie of het verlenen van opslagdiensten. Dit betekent onder meer dat het netwerkbedrijf geen commercieel risico loopt en dus geen financieel voor- of nadeel mag hebben bij de opbrengst van het geproduceerde volume, het productievolume als zodanig of de omvang en de invulling van de opslagdiensten."*

4.3 Deze passages zijn juist voor zover deze zien op een financieel of commercieel belang bij de commodity ('moleculen'), c.q. productie/handel/levering zelf. Gasunie (en haar groepsvennootschappen) hebben geen belang bij de energiedrager (commodity) of de waarde ervan, doen geen productie/handel/levering en ambiëren dit alles ook niet.

4.4 **Maar voor zover ACM met 'geen commercieel belang' zou bedoelen dat de inkomsten – of winsten – van het netwerkbedrijf niet (al dan niet mede) afhankelijk zouden mogen zijn van de hoeveelheid geboekte capaciteit, is dat niet juist.** Net als voor (nagenoeg) elk ander bedrijf, geldt voor een netwerkbedrijf dat er meer of minder inkomsten of winsten zullen zijn al naar gelang van de vraag naar capaciteit.

⁴ Zie Concept-Leidraad, pagina 6

⁵ Zie ook de voorbeelden: "Door de vergoeding geheel afhankelijk te maken van de hoeveelheid waterstof die wordt geproduceerd, heeft het netwerkbedrijf een commercieel belang bij de productie." Of deze passage problematisch is hangt ervan af hoe men "(geheel) afhankelijk" leest. Is dat gekoppeld aan capaciteit dan is deze onjuist, is dat daadwerkelijke verkoop van de geproduceerde waterstof dan klopt deze wel.

Dat is ook niet meer dan logisch en dat maakt het nog geen met de wet strijdige activiteiten of belangen.

- 4.5 Ter toelichting wijst Gasunie er op dat geen nadere toelichting wordt gegeven in de Concept-leidraad over "commercieel" belang en dat bronnen ontbreken⁶.
- 4.6 De uitleg in de Concept-leidraad van het begrip "beheer" wringt met het onderscheid dat de wetgever in VET nadrukkelijk heeft gemaakt tussen "beheer" enerzijds en het – beperktere – "ter beschikking stellen"⁷ anderzijds⁸. Datgene wat in de Concept-leidraad wordt beschreven als (de grenzen van) beheer past eigenlijk veel beter bij ter beschikking stellen. In de door ACM voorgestane uitleg wordt het door de wetgever bewust gemaakte onderscheid tussen beheer en ter beschikking stellen onduidelijk, of mogelijk verdwijnt dat.
- 4.7 De uitleg van het begrip "beheer" in de Concept-leidraad past evenmin goed bij de rol die Gasunie (althans de betrokken groepsvennootschappen) heeft en ook mag hebben ten aanzien van gas. Voor zowel EnergyStock, BBL Company als Gate terminal geldt dat de inkomsten (en daarmee winsten) afhankelijk zijn van de hoeveelheid capaciteit die wordt geboekt. In die zin is er dus een financieel/commercieel belang/voor- of nadeel of risico bij het transport, de opslag, etc. Zij hebben echter geen belang bij productie/handel/levering of waarde van gas. Eenzelfde type rol heeft de wetgever ook bij alternatieve energiedragers mogelijk willen maken, wat ook blijkt uit het gebruik van vergelijkbare termen als "beheer".
- 4.8 Een dergelijke beperkte uitleg is bovendien onwenselijk. Inmiddels werkt Gasunie in de praktijk bij alternatieve energiedragers al via verschillende modellen uitstekend samen met marktpartijen en faciliteert zij de markt al. Daarbij kan een exploitant de installatie beheren, maar dat hoeft niet: er zijn ook prima alternatieven denkbaar, waarbij het netwerkbedrijf zelf de installatie beheert (vgl. EnergyStock en Gate terminal bij respectievelijk gasopslag/LNG) ten behoeve van een bredere groep marktpartijen, op basis van open access, non-discriminatoire en tegen redelijke voorwaarden. Het verplichten van een onafhankelijke exploitant heeft mogelijk grote gevolgen voor het open-access aanbieden van capaciteit. De commerciële exploitant heeft er namelijk geen belang bij om de capaciteit aan anderen aan te bieden. De keuze voor een model hangt ook vaak af van wat de markt wil: Gasunie faciliteert de markt. Zie hierna enkele suggesties over wat onder "beheer" kan worden verstaan.

⁶ Anders dan verwijzing naar een ouder "Afwegingskader", maar dat is van ACM zelf.

⁷ Zie artikel 10d lid 2 sub a5 Gaswet, in vergelijking met bijvoorbeeld lid 2 sub b en e.

⁸ Zie Kamerstukken II, 34 627, nr. 22 (Tweede nota van wijziging), Vergaderjaar 2017-2018, pagina 6: "Bij installaties kunnen netwerkbedrijven ook een rol spelen, namelijk het aanleggen, onderhouden of ter beschikking stellen van installaties; (...). Het beheer en exploitatie van deze installaties is daarbij aan anderen."

Introductie begrip "exploitatie" – verhouding tot nationale/EU-bepalingen

- 4.9 In het kader van de afbakening/uitleg van beheer introduceert ACM het begrip exploitatie. Gasunie kan zeker plaatsen waar het begrip exploitatie vandaan komt, nu in de wetsgeschiedenis die term ook wel is gebezigd (zie paragraaf 4.6). Tegelijkertijd is gebruik van die term in de Concept-leidraad niet nodig en is deze verwarrend in verband met hoe dat begrip in nationale en Europeesrechtelijke bepalingen wordt gehanteerd.
- 4.10 De wet kent het begrip "exploitatie" niet in het kader van de toegestane activiteiten op het gebied van alternatieve energiedragers. De wet hanteert in dit kader de begrippen (voor zover van belang) "aanleg", "beheer" en "ter beschikking stellen", niet "exploitatie" en de wet verbindt ook geen consequenties aan het wel of niet zijn van exploitatie. **Het is dus niet nodig om een uitleg aan "exploitatie" te geven.**
- 4.11 Dat wat in de Concept-leidraad onder "exploitatie" wordt geschaard, schuurt met hoe exploitatie in bestaande wetgeving (nationaal en Europees) voorkomt⁹. In de in de voetnoot aangehaalde voorbeelden is de (net-)beheerder de partij die het net of **de installatie exploiteert, en zijn "beheren" en "exploiteren" min of meer synoniemen**. De hiervan afwijkende uitleg van "exploitatie" in de Concept-leidraad past hier niet goed bij en leidt daarmee tot verwarring. Gasunie is van mening dat het beter is om weg te blijven van het hanteren en (willen) omschrijven van het begrip "exploitatie" in het kader van de uitleg van 10d lid 2 sub e Gaswet.

Variabele versus vaste beheervergoeding

- 4.12 Naast een vaste is ook een variabele - dat wil zeggen afhankelijk van de hoeveelheid geboekte capaciteit - beheervergoeding wettelijk toegestaan. In de Concept-leidraad wordt dit onderkend, maar spreekt ACM de voorkeur uit voor een vaste beheervergoeding. Gasunie is van mening dat het uitspreken van een voorkeur voor een vaste of variabele beheervergoeding niet nodig is: het hangt af van de omstandigheden van het geval - en vaak zijn de wensen van de betrokken marktpartijen daarin leidend.

⁹ Bijvoorbeeld:

- de Gaswet refereert in het kader van netbeheerders aan termen als "de exploitatie van het gastransportnet" (artikel 3b en 5), "exploitatie van een landsgrensoverschrijdend net" (artikel 2b) en "de exploitatie van de installaties en netten" (artikel 12i); en
- de **Derde Gasrichtlijn (2009/73/EG) definieert transmissiesysteembeheerder als "(...) rechtspersoon die de transmissiefunctie verricht en in een bepaald gebied verantwoordelijk is voor de exploitatie, het onderhoud en zo nodig de ontwikkeling van het transmissiesysteem (...) en een LNG-systeembeheerder als "rechtspersoon die de functie van het vloeibaar maken van aardgas of de invoer, de verladung en de hervergassing van LNG verricht en verantwoordelijk is voor de exploitatie van een LNG-installatie"**, herhaald in de bepalingen over het systeembeheer (zoals artikel 13, 15, 17, 18, 21, 22, 48 bis, etc.). Zie in deze zin ook "netwerkexploitatie" in artikel 8 en 16 van de Derde Gasverordening (2009/72/EG).

Het uitspreken van een wens voor een vaste beheervergoeding kan dus (onbedoeld) remmend werken voor de facilitering van de energietransitie.

- 4.13 Artikel 10d lid 2 sub e Gaswet omvat een breed scala aan infrastructuur, waaronder waterstof-, warmte- en biogasleidingen, opwerkingsinstallaties voor biogas, elektrolyzers en waterstofopslag. Elke soort infrastructuur heeft zijn eigen specifieke **kenmerken, investeringsrisico's** en wensen van mede-investeerdere en marktpartijen. De keuze voor het beheer- en vergoedingsmodel hangt daarmee samen: in sommige gevallen is een vaste vergoeding wenselijk, in andere gevallen ligt een variabele, marktconforme vergoeding meer voor de hand.
- 4.14 Voor het overige is lastig om te reageren op het onderscheid tussen vast en variabel, aangezien er een heel scala aan vergoedingsmodellen denkbaar is tussen de twee (uitersten) die ACM als voorbeeld geeft.
- 4.15 Eén van de mogelijke vergoedingsmodellen die niet alleen wettelijk is toegestaan, maar ook wenselijk is, is de volgende:

Het netwerkbedrijf legt een installatie aan en stelt marktpartijen in de gelegenheid om de capaciteit van de installatie te contracteren tegen redelijke voorwaarden. Het gebruik van de geboekte capaciteit gaat gepaard met variabele beheerkosten. De uiteindelijk verschuldigde vergoeding is daarom mede afhankelijk van de mate waarin de capaciteit door de marktpartij is benut. Een hogere benutting van de geboekte capaciteit kan leiden tot hogere kosten voor bijvoorbeeld onderhoud of de energie die nodig is voor het laten draaien van de installatie.

Suggestie voor invulling van het begrip "beheer"

- 4.16 Voortbouwende op het voorgaande stelt Gasunie voor om in de Leidraad het begrip "beheer" als volgt af te bakenen: beheren is het onderhouden, ontwikkelen en exploiteren van de infrastructuur door deze aan marktpartijen voor gebruik aan te bieden tegen redelijke voorwaarden. Daarbij gelden de volgende voorwaarden:
- Het netwerkbedrijf mag een commercieel belang hebben bij het exploiteren van de infrastructuur¹⁰;
 - Het netwerkbedrijf mag zich niet bezighouden met de productie, levering of handel van alternatieve energiedragers;

¹⁰ Zie voor een toelichting op commercieel belang hierop paragraaf 4.7

- Het netwerkbedrijf mag energiedragers (elektronen of moleculen) niet in eigendom hebben, tenzij dit noodzakelijk is voor exploitatie van de infrastructuur¹¹.

5 BEGRIJP PRODUCTIE

- 5.1 Een punt dat ACM zijdelings maakt is dat conversie naar een alternatieve energiedrager ook "productie" zou zijn, althans dat zij dat zo ziet: "*Ook de omzetting van gas of elektriciteit naar een alternatieve energiedrager ziet ACM als productie. Installaties die worden ingezet voor een dergelijk conversieproces ziet de ACM dus als productie-installaties.*".
- 5.2 Deze opmerking wordt door ACM niet nader toegelicht of onderbouwd. Als Gasunie de Concept-leidraad goed leest is deze ook niet bedoeld voor een inhoudelijke beschouwing over de vraag of conversie al dan niet productie betreft. Gasunie merkt op dat de kwalificatie van "productie" een complexe vraag betreft, die de reikwijdte van de Concept-leidraad te buiten gaat en niet in algemene zin kan worden beantwoord (dit ligt genuanceerd, hangt af van wat de 'conversie' precies inhoudt en kan ook afhangen van de energiedrager). Het debat daarover wordt ook in ander verband (nationaal en Europees) reeds gevoerd¹².
- 5.3 Gasunie verzoekt ACM dan ook ofwel de opmerking over de kwalificatie van conversie van ACM als productie (die hoe dan ook te algemeen is) te schrappen, ofwel te verduidelijken dat *onder omstandigheden* conversie naar een alternatieve energiedrager productie *zou kunnen zijn*.

6 REIKWIJDTE "TER BESCHIKKING STELLEN"

- 6.1 Tot slot een verzoek om verduidelijking, dan wel aanvulling. Wat in de Concept-leidraad nog niet expliciet naar voren komt, is hoe ACM het begrip "ter beschikking stellen" leest en waarin dat verschilt van "beheer". Dit is onder meer relevant omdat het netwerkbedrijf blijkens de wet in de aanleg en het beheer van biogasinstallaties (10d lid 2 sub e Gaswet), mag, maar voor gasinstallaties alleen in aanleg, onderhoud en ter beschikking stellen (10d lid 2 sub a onder 5 Gaswet). Zie ook hierboven paragraaf 4.6.

¹¹ Zoals bijvoorbeeld waterstof als kussengas in een leiding of berging noodzakelijk is om de leiding of berging te kunnen exploiteren, zoals nu ook het geval is bij aardgas.

¹² Ter illustratie merkt Gasunie op dat er verschillende vormen van "omzetting" zijn. Om een voorbeeld te geven: het converteren van gas dat niet aan de specificaties voldoet naar gas dat wel voldoet is kwaliteitsconversie, geen productie. Hervergassing van LNG is ook geen productie.

7 CONCLUSIE EN BEANTWOORDING VRAGEN

7.1 Gasunie waardeert het streven van ACM naar het verschaffen van duidelijkheid ten behoeve van de energietransitie. De Concept-leidraad heeft nog wel verduidelijking en verbetering. Gasunie heeft in deze reactie daartoe ook een aantal voorstellen gedaan.

7.2 Samenvattend leidt dit tot de volgende antwoorden op de concrete vragen van ACM:

<p>Vindt u de voorlichting in de leidraad duidelijk en bruikbaar?</p>	<p>De voorlichting heeft nog verduidelijking, onder andere ten aanzien van (i) de juridische status hiervan, (ii) het onderscheid tussen wat juridisch geldt en wat ACM wenselijk acht, (iii) waarop ACM haar visie omtrent het niet mogen hebben van een "commercieel/financieel" belang baseert, (iv) wat zij bedoelt met "vaste" of "variabele" vergoedingen, (v) wat zij onder "ter beschikking stellen" verstaat en (vi) hoe 'schonen van biogas' moet worden gezien. Zie paragrafen.</p>
<p>Heeft u suggesties voor verbetering?</p>	<p>Ja, zie paragrafen 3, 4, 5 en 6. Dit gaat onder meer om (i) verduidelijken juridische status, (ii) herzien van de passages over "beheer" (en vervallen begrip exploitatie) conform de suggesties van Gasunie, (iii) schrapping van de passage over "productie" en "conversie" en (iv) verduidelijken onderscheid "beheer" en "ter beschikking stellen".</p>
<p>Heeft u suggesties voor aanvulling, bijvoorbeeld met nieuwe voorbeelden?</p>	<p>Ja, onder meer (i) wat ACM bedoelt met "vaste" of "variabele" vergoedingen en (i) wat zij onder "ter beschikking stellen" verstaat. Zie paragrafen 4.12 e.v. en 5.</p>

<p>Bent u het eens met het onderscheid dat de ACM aanbrengt tussen beheer en exploitatie?</p>	<p>Nee, zie uitgebreid paragraaf 4, waarin Gasunie ook concrete voorstellen doet voor een invulling van "beheer" en voor het laten vervallen van de term (en bijbehorende uitleg van) "exploitatie".</p>
<p>Vindt u het onderscheid duidelijk genoeg? Zo nee, heeft u suggesties om dit te verduidelijken of aan te vullen, bijvoorbeeld met nieuwe voorbeelden?</p>	<p>Nee, zie uitgebreid paragraaf 4, waarin Gasunie ook concrete voorstellen doet voor een invulling van "beheer" (met voorbeelden).</p>
<p>De ACM geeft de voorkeur voor een vaste beheervergoeding boven een variabele.</p> <p>o Leidt dit tot problemen bij partijen? Zo ja, kunt u dit nader toelichten, waar mogelijk met voorbeelden.</p> <p>o Kunt u aangeven tot welke extra administratieve lasten een vaste dan wel variabele beheervergoeding leidt?</p>	<p>Gasunie is van mening dat (naast dat beide varianten wettelijk mogelijk zijn) in algemene zin geen voorkeur bestaat voor ofwel vaste of variabele beheervergoedingen. Wat wenselijk is, hangt af van de situatie en wordt vooral ook ingegeven door de wensen van marktpartijen.</p> <p>Voor het overige is onvoldoende duidelijk wat ACM precies bedoelt met "vaste" / "variabele" vergoedingen (er is een heel scala aan modellen denkbaar) en kan Gasunie daarop niet goed reageren.</p> <p>In algemene zin is het niet goed aan te geven tot welke extra administratieve lasten een vaste dan wel een variabele beheervergoeding leidt. De administratieve lasten hangen af van het gekozen model.</p>